

Michael Jackson társadalmi bőrszínéről

L. SIMON LÁSZLÓ

ÍRÓ, ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Nagy visszhangot váltott ki az amerikai sajtóban, hogy a fehér házi motherfuckerözéssel és sok más botrányos megszólalásával hírhedtté vált, 43 éves rapper, Kanye West indul az elnökválasztáson. Mi, magyarok is jól ismerjük a milliárdos előadót, hiszen ő volt az, aki engedély nélkül használta fel a *Gyöngyhajú lány* zenéjét egy számában (értsd: ellopta), s csak a peres eljárás után volt hajlandó fizetni százezer dollárt a jogtulajdonosoknak. West sokáig látványosan támogatta Donald Trumpot, ám mostanában a brutális vandalizmust kiváltó Black Lives Matter „mozgalom” híve lett – bár az vitathatatlanul értelmes lépés a részéről, hogy finanszírozza a jogtalanul meggyilkolt fekete bűnöző, George Floyd árván maradt lányának az oktatását.

A másik korábbi Trump-hívő, a sokszoros milliárdos Elon Musk rögtön West mögé állt. Célja nyilvánvalóan az volt, hogy ne sérüljön az emberekkel elhitetni kívánt mítosz: az amerikai feketék hátrányos helyzetének „a ma is mindenütt jelen levő rasszizmus” az oka, nem pedig a milliárdosok uralta világ mérhetetlen igazságtalansága és kizsákmányolása. Bár én magam nagyon is híve vagyok annak az ipari innovációs eredménynek, amelyet az Elon Musk irányította Tesla autógyár elért, a Kanye Westet is támogató közéleti törekvéseit kifejezetten álságosnak tartom. Musk 17 évesen azért emigrált a szülőhazájából, a Dél-afrikai Köztársaságból Kanadába, mert el akarta kerülni a sorkatonai szolgálatot. Gondolom, a Dél-afrikai Köztársaságban bőven lenne mit tennie a faji elkülönülés politikájának máig érezhető hatása ellen, de könnyebb nagyot szóló Twitter-bejegyzésekkel hergelni az embereket, mint érdemben cselekedni. Például miközben a világot megrázta a koronavírus-járvány, és a felelősen gondolkodó vezetők próbálták kezelni a válságot, Elon Musk kijelentette, hogy „a kijárási tilalom fasizmus”. És ezzel el is rendezte a válságkezelést...

Kérdéses, hogy West valóban elindul-e a választáson, hiszen öt éve is bejelentette, ám akkor nem vett részt a megméretésben. Ha most mégis csatasorba áll, az is nagy talány, meddig juthat függetlenként, s ha a hajrában visszalépne, kinek, melyik nagy párt

jelöltjének a javára tenné meg. Abba bele sem merek gondolni, mi lenne, ha győzne. Nyilván ő sem azt mondaná, hogy a dollármilliárdosok tevékenységével van a baj, hanem Hillary Clintonnal egyetértve hangoztathatná: „a fehérek privilégiumait meg kell szüntetni”. Identitáspolitikai küzdelmeibe bőven beleférne, hogy ledöntsék az utolsó Kolumbusz-szobrot is, képviseljen bármekkora művészeti értéket, s a jövőben csak olyan fehér személynek lehetne emléket állítani, akinek a születési bőrszínétől eltérően a társadalmi bőrszíne fekete. Azt, hogy ezt ki dönti el, nem tudom. De vélhetőleg a rasszizmus-ellenes küzdelem (születési bőrszínük szerint) fehér milliárdosok által felkent prófétái.

„A szép új világban nyilván Michael Jacksonnak sem lehet szobra”

Hogy mi lesz azokkal, akik a születési bőrszínük szerint feketék voltak, de valamiért fehérré akartak válni (ténylegesen is, nem csupán fejben), s közben tömegek imádták őket? Nehéz eldönteni. A szép új világban nyilván Michael Jacksonnak sem lehet szobra, mert ő fehér akart lenni, a fehéreknek pedig

egyrészt eltörölendő privilégiumaik vannak, másrészt eredendően rasszisták. Bár azon sem lepődnek meg, ha korunk társadalommérnökei ezt a problémát is áthidalnák: Michael Jackson biológiai bőrszíne fekete volt, majd az évek során – orvosi eljárások után – fehérré vált, ugyanakkor a társadalmi bőrszíne fekete maradt-lelt, hiszen minduntalan kiállt a feketék jogaiért. Ebben az esetben Jackson kaphat szobrot – kivéve, ha időközben kiderülne, hogy hitt a születési nem jelentőségében, s nem fogadta el, hogy egy kisebbség társadalmi nemekkel kapcsolatos teóriája és küzdelme felülírhatja a többség természeti törvényekhez ragaszkodó álláspontját.

Egy szó mint száz: mivel a születési nem és a születési bőrszín már nem lényeges, a biológiai nem meghaladott kategória, a boldogulás záloga csakis az lehet, ha nem vagyunk rasszisták és homofókok, de rettenetesen gazdagok és mérhetetlenül toleránsak vagyunk. A többiek pedig csináljanak, amit akarnak. Akár szobrokat is dönthetnek, rendőröket térdeltethetnek, kirakatokat törhetnek, ha mindezt a gyűlölet ellen teszik.

|m|